ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2016-2017 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΜΑ: ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 1

Στόχος

Στόχος του 1^{ου} εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τα συστήματα Unix/Linux καθώς και με τη γραμμή εντολών. Με το πέρας του εργαστηρίου, οι φοιτητές θα είναι ικανοί να εισέρχονται σε ένα σύστημα Unix/Linux,να ανοίγουν ένα τερματικό για την εισαγωγή εντολών και να εκτελούν βασικές εντολές.

Μέρος 1 – Χρήση της Γραμμής Εντολών

- 1. Κάντε login χρησιμοποιώντας το username και password σας.
- 2. Εντοπίστε την εφαρμογή terminal ή Console και ανοίξτε τη. Η συγκεκριμένη εφαρμογή θα σας ανοίξει ένα παράθυρο όπου εκτελείται ο φλοιός του Λειτουργικού Συστήματος και μπορείτε να εκτελέσετε τις εντολές που επιθυμείτε.
- 3. Δοκιμάστε να εκτελέστε τις ακόλουθες εντολές:
 - a. whoami
 - b. date
 - c. cal
 - d. cal 2000
 - e. echo "Kalimera sas"
 - f. cal; date
 - g. Is
 - h. env
 - i. uname
- 4. Πατήστε Ctrl-Alt-F2. Θα εμφανιστεί ένα νέο τερματικό. Το Unix/Linux υποστηρίζει μέχρι 6 εικονικά τερματικά τα οποία τα προσπελαύνουμε μέσω *Ctrl-Alt-<FunctionKey>* (π.χ. Ctrl-Alt-F1 το πρώτο (tty1), Ctrl-Alt-F2 το δεύτερο (tty2), κ.λπ.).
- 5. Στη συνέχεια πατήστε Ctrl-Alt-F3 και έπειτα Πατήστε Ctrl-Alt-F2. Τι παρατηρείτε;
- 6. Δοκιμάστε όλους τους συνδυασμούς Πατήστε Ctrl-Alt-Fx (x = 1, ..., 6).
- 7. Στο τέλος κλείστε όλα τα τερματικά και αφήστε μόνο ένα να είναι ενεργό.

Μέρος 2 – Εκτέλεση Εντολών

Η σύνταξη των εντολών στο Unix/Linux είναι:

command_name [options] [arguments]

όπου

- *options*: επιλογές που τροποποιούν τη συμπεριφορά της εντολής
- arguments: πληροφορίες που χρειάζεται η εντολή κατά τη λειτουργία της

Τα *options* διακρίνονται από τα *arguments* με το χαρακτήρα – που παίρνουν μπροστά τους.

Οι εντολές δίνονται στο prompt του Λειτουργικού Συστήματος το οποίο είναι της μορφής: *username@host*~. Ο χαρακτήρας ~ παραπέμπει στον *home* κατάλογο του χρήστη ενώ ο χαρακτήρας / παραπέμπει στο ριζικό κατάλογο (περισσότερα θα πούμε σε επόμενο εργαστήριο).

- 1. Εκτελέστε την εντολή *pwd*. Τι μας εμφανίζει;
- 2. Δώστε τις εντολές:
 - a. man echo
 - b. *man Is*
 - c. Is --help

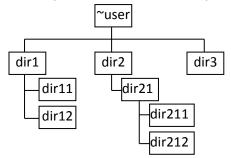
- d. echo --help
- e. Τι παρατηρείτε σχετικά με τις εντολές **c** και **d**;
- 3. Εκτελέστε τις ακόλουθες εντολές και παρατηρείστε τα αποτελέσματά τους:
 - a. *history*
 - b. *!!*
 - c. !m
 - d. Ποια εντολή εκτελέστηκε με την c και γιατί;
- 4. Εκτελέστε την εντολή echo "Panepisthmio Thessalias, Tmhma Plhroforikis" > test.txt
- 5. Εκτελέστε την εντολή echo "Ergasthrio Leitoyrgikwn Systhmatwn" >> test.txt
- 6. Εκτελέστε την εντολή mkdir Test
- 7. Εκτελέστε την εντολή **Is**. Παρατηρείστε ότι υπάρχει ένα αρχείο με όνομα **test.txt** και ένας υποκατάλογος με όνομα **Test** στον κατάλογο σας.
- 8. Εκτελέστε τις ακόλουθες εντολές και παρατηρείστε τα αποτελέσματά τους:
 - a. cat test.txt
 - b. cat -n test.txt
 - c. cat --help
 - d. wc test.txt
 - e. echo cat
 - f. cat echo
- 9. Εκτελέστε τις ακόλουθες εντολές και εντοπίστε τις διαφορές τους:
 - a. *Is -a*
 - b. *Is --all*
 - c. Is -I
 - d. *Is -I -a*
 - e. *Is -Ia*
 - f. *Is* –s
 - g. *Is* –*S*
 - h. *Is -d /*
 - i. *Is -I /*
 - j. *Is -I* .
 - k. *Is -I* ..
 - I. Τι παρατηρείτε σε σχέση με τις 3 τελευταίες εντολές (**I, j, k**);

Μέρος 3 – Εργασία με καταλόγους

- 1. Ανοίξτε ένα τερματικό.
- 2. Τυπώστε τον τρέχοντα κατάλογο.
- 3. Μεταβείτε στο ριζικό κατάλογο και στη συνέχεια μεταβείτε στον κατάλογο home.
- 4. Με ποια άλλη εντολή θα μπορούσατε να μεταβείτε στον κατάλογο home από τον αρχικό σας κατάλογο;
- 5. Στον κατάλογο home εκτελέστε τις εντολές:
 - a. ls -l > test
 - b. wc-I test

Τι θα εμφανιστεί στην οθόνη;

- 6. Μεταβείτε στον αρχικό σας κατάλογο (home directory).
- 7. Δημιουργείστε την ακόλουθη δομή καταλόγων στο home directory (να χρησιμοποιείτε πάντα την εντολή pwd ώστε να βλέπετε σε ποιον κατάλογο της δομής βρίσκεστε).

- 8. Από το home directory σας,
 - a. Εμφανίστε τα περιεχόμενα του ριζικού καταλόγου;
 - b. Εμφανίστε τα περιεχόμενα του πατρικού καταλόγου;
 - c. Εμφανίστε τα περιεχόμενα του καταλόγου dir12.
- 9. Διαγράψτε τους καταλόγους dir211 και dir212.

Μέρος 4 – Εργασία με αρχεία

Στο home directory σας:

- 1. Εκτελέστε τις ακόλουθες εντολές και παρατηρήστε τη λειτουργία τους:
 - a. cat /etc/shells
 - b. more /etc/shells
 - c. head -2 /etc/shells
 - d. tail -5 /etc/shells
 - e. cd/etc/shells

Ποια εντολή είναι λάθος και γιατί;

- 2. Δημιουργήστε 3 κενά αρχεία στον κατάλογο dir1 (ονόματα αρχείων: test11, test12, test13). Εμφανίστε στην οθόνη τα περιεχόμενά του.
- 3. Δημιουργήστε 3 κενά αρχεία στον κατάλογο dir2 (ονόματα αρχείων: test21, test22, test23). Εμφανίστε στην οθόνη τα περιεχόμενά του.
- 4. Εκτελέστε την ακόλουθη εντολή: cat >> dir1/test11. Γράψτε τους αριθμούς από το 1 μέχρι και το 15 (αλλάζοντας γραμμές μετά την εισαγωγή κάθε αριθμού) και πιέστε Ctrl+D. Εμφανίστε τα περιεχόμενα του αρχείου test11 στην οθόνη.
- 5. Εκτελέστε την ακόλουθη εντολή: cat >> dir2/test21. Γράψτε τους αριθμούς από το 16 μέχρι και το 30 (αλλάζοντας γραμμές μετά την εισαγωγή κάθε αριθμού) και πιέστε Ctrl+D. Εμφανίστε τα περιεχόμενα του αρχείου test21 στην οθόνη.
- 6. Αλλάξτε το όνομα του αρχείου test22 σε test222.
- 7. Μετακινείστε το αρχείο test222 στον κατάλογο dir1.
- 8. Αντιγράψτε το αρχείο test222 στον κατάλογο dir3.
- 9. Εκτελέστε την εντολή stat για τον κατάλογο dir2. Τι παρατηρείτε;

Μέρος 5 – Εργασία με μετα-χαρακτήρες

Στο home directory σας:

- Εκτελέστε την εντολή: touch t[12345]. Τι παρατηρείτε στα περιεχόμενα του καταλόγου;
- 2. Εκτελέστε την εντολή: touch t1 t2 t3 t4 t5 tt1 tt2 tt3 tt4 tt5 test1 test2 test3 test4 test5. Ποια η διαφορά με την προηγούμενη εντολή;
- 3. Εκτελέστε τις ακόλουθες εντολές και παρατηρείστε τα αποτελέσματά τους:
 - a. Is t?
 - b. Is t*
 - c. ls t[12]
 - d. ls t[!12]
 - e. Is *t*
 - f. Is ?t?
 - g. Is t[e2]*
 - h. Is *[0-9]
 - i. Is t[a-zA-Z]
 - j. ls??
 - k. cat t[12345]
 - I. echo t*
 - m. echo tt[12]

Μέρος 6 – Εργασία με ανακατευθύνσεις / Σωληνώσεις

Στο home directory σας:

- 1. Εκτελέστε τις ακόλουθες εντολές και παρατηρείστε τα περιεχόμενα των αρχείων που επηρεάζονται από την κάθε εντολή:
 - a. ls l > t1
 - b. wct1 > t2
 - c. cat t1 t2 > t3
 - d. cat t[!4]* > t4
 - e. cat t* | sort > t5
- 2. Εκτελέστε την εντολή: cat t* > t4. Τι παρατηρείτε;

Ασκήσεις

- 1. Εμφανίστε τα περιεχόμενα του ριζικού καταλόγου καθώς και των υποκαταλόγων του.
- 2. Εμφανίστε τα περιεχόμενα μόνο του καταλόγου Test.
- 3. Εμφανίστε τα περιεχόμενα του ριζικού καταλόγου μαζί με το μέγεθος του κάθε αρχείου.
- 4. Ποιο είναι το μέγεθος του μεγαλύτερου αρχείου στον home κατάλογο σας;
- 5. Ποιο είναι το μέγεθος του μεγαλύτερου αρχείου του ριζικού καταλόγου;
- 6. Τυπώστε το μήνυμα 'Kalimera' στην οθόνη σας.
- 7. Ποιος είναι ο αριθμός των επεξεργαστών στον υπολογιστή σας;
- 8. Ποιο είναι το όνομα του υπολογιστή σας;
- 9. Πόσους καταλόγους έχει ο ριζικός κατάλογος;
- 10. Εμφανίστε σε αλφαβητική σειρά τα περιεχόμενα του ριζικού καταλόγου.
- 11. Πόσες γραμμές έχει το αρχείο test.txt;
- 12. Ποιες από τις παρακάτω είναι απόλυτες και ποιες σχετικές διαδρομές;
 - a. milk_co
 - b. correspond/business/milk_no
 - c. /home/kk
 - d. /home/kk/literature/promo
 - e. ..
 - f. letter.0610
- 13. Τοποθετείστε το username σας στο αρχείο myname.
- 14. Αντιγράψτε το myname στον κατάλογο dir1.
- 15. Εμφανίστε τα περιεχόμενα μόνο όσων αρχείων τελειώνουν με 1 και το όνομά τους αποτελείται από δύο γράμματα.
- 16. Εμφανίστε τα αρχεία που το όνομά τους ξεκινά με Α και τελειώνει με S.
- 17. Εμφανίστε τις γραμμές του αρχείου t1 που περιέχουν τη συμβολοσειρά te.
- 18. Εμφανίστε πόσες γραμμές του αρχείου t1 περιέχουν τη συμβολοσειρά te.
- 19. Τοποθετείστε το ημερολόγιο του έτους 2016 στο αρχείο year2016.
- 20. Εμφανίστε στην οθόνη σας μόνο την πρώτη εβδομάδα του ερχόμενου Μαρτίου (μόνο τον τίτλο των ημερών και τις αντίστοιχες ημέρες της 1^{ης} εβδομάδας).
- 21. Δώστε από ένα παράδειγμα χρήσης της εντολής grep για τα ακόλουθα:
 - a. Με ανακατεύθυνση εισόδου
 - b. Με ανακατεύθυνση εξόδου
 - c. Με ανακατεύθυνση και εισόδου και εξόδου
 - d. Με σωλήνωση
- 22. Δημιουργήστε δύο αρχεία kk και kk.102. Εξηγείστε το λάθος και την αιτία του όταν εκτελούμε την ακόλουθη εντολή: rm kk kk*.